

VIEŠOJI ĮSTAIGA JONIŠKIO LIGONINĖ
Pašvitinio g. 21, LT-84152 Joniškis

INFORMACINIS LAPAS APIE
GIMDOS KAKLELIO PAKITIMŲ ELEKTROKOAGULIACIJĄ,
GIMDOS KAKLELIO PAKITIMŲ KRIODESTRUKCIJĄ,
GIMDOS KAKLELIO PAKITIMŲ DESTRUKCIJĄ LAZERIU

BENDROJI INFORMACIJA

1. Jums nustatyti gimdos kaklelio pakitimai dėl kurių rekomenduojama atlikti arba Gimdos kaklelio pakitimų elektrokoaguliaciją, arba Gimdos kaklelio pakitimų kriodestrukciją, arba Gimdos kaklelio pakitimų destruktiją lazeriu (toliau- vadinamos – procedūros).
2. Šios procedūros rekomenduojamos jei:
 - a) yra gimdos kaklelio ektopija (kai gimdos kaklelio kanalo ląstelės yra išsidėsčiusios gimdos kaklelio paviršiuje). Dėl šios patologijos moterį dažnai vargina pagausėjusios neuždegiminės išskyros.
 - b) nustatyti lengvo laipsnio pakitimai gimdos kaklelyje (citologinio tyrimo rezultatai). Esant vidutinio ar žymaus laipsnio pakitimams – būtinas detalesnis ištyrimas (kolposkopija, biopsija ir kt.) diagnozei patikslinti, nes gydant šiais metodais (destrukcija lazeriu ar kriodestrukcija) negauname medžiagos ištyrimui – todėl nėra informacijos apie galimus gilesnių sluoksnių pažeidimus.

LIGOS PASEKMĖS IR PAVOJAI, ATSIŠAKIUS PROCEDŪRŲ

3. Savalaikiai negydomi ir nežymūs pakitimai gimdos kaklelio ląstelėse gali (taip atsitinka ne visada) pereiti į žymesnius pakitimus, kurie jau vertinami kaip iki vėžiniai ir turi galimybę supiktybėti.

PROCEDŪRŲ ESMĖ, POBŪDIS, TIKSLAS

4. Visų šių procedūrų tikslas yra kuo mažiau žalojant sveikus gimdos kaklelio audinius pašalinti pakitusių paviršinių ląstelių sluoksnius. Poveikio vietą (žaidzoje po gydymo) – pamažu uždengia besidauginančios sveikos gimdos kaklelio ląstelės.

PROCEDŪRŲ EIGA

5. Gimdos kaklelio pakitimų elektrokoaguliacija. Šis metodas skiriasi nuo visų kitų, kadangi prieš koaguluojant pakitusį gimdos kaklelio plotą, elektrokoagulatoriaus kilpute galima išpjauti (atlikti eksciziją) gimdos kaklelio audinio t.y paimti biopsiją iš įtartinų gimdos kaklelio vietų ir siųsti histologiniam tyrimui (patikslinti pakitimų pobūdį ir gylį). Taikant šį metodą, gali būti taikomas vietinis nuskausminimas - suleidžiama anestetiko į gimdos kaklelį.
6. Taikant gimdos kaklelio pakitimų elektrokoaguliaciją, pacientė yra guldoma ant ginekologinės kėdės. Makštinais skėtikliais išplečiama makštis, gimdos kaklelis fiksuojamas, elektros kilpute (jei reikia) paimamos biopsijos, po to, pakeitus antgalį, koaguluojami pakitę gimdos kaklelio plotai, stabdomas kraujavimas (jei buvo imta biopsija). Jei gimdos kaklelyje yra susiformavusių cistų (lot. *Ovula Nabothi*) – jos gali būti punktuojamos (praduriamos), kad ištekėtų jų turinys.
7. Procedūros metu galima užuosti specifinį audinių degimo kvapą – tai normalu. Procedūra trunka trumpai, moteris gali jausti nežymų diskomfortą, tempimo, dūrimo jausmą procedūros metu. Po procedūros iš karto pacientė gali vykti į namus
8. Gimdos kaklelio pakitimų kriodestrukcija. Taikant šį metodą, gali būti taikomas vietinis nuskausminimas: suleidžiama anestetiko į gimdos kaklelį. Paprastai nuskausminimas netaikomas.

9. Taikant gimdos kaklelio pakitimų kriodestrukciją, pacientė guldoma ant ginekologinės kėdės. Makštiniais skėtikliais išplečiama makštis, gimdos kaklelis fiksuojamas. Krioterapijos aparatui (skleidžiančiam šaldančias azoto oksido dujas) parenkamas tinkamas antgali (priklausomai nuo gimdos kaklelio dydžio, bei pakitimų gimdos kaklelyje ploto), kuris priliečiamas prie gimdos kaklelio ir šaltyje vyksta arčiausia antgalio esančių ląstelių suardymas. Antgali prie gimdos kaklelio laikomas apie 3 minutes, po to – jei reikia, procedūra pakartojama po kelių minučių. Procedūros metu bei po jos moteris gali jausti tempimą, diskomfortą pilvo apačioje. Po procedūros iš karto pacientė gali vykti į namus.
10. Gimdos kaklelio pakitimų destrukcija lazeriu. Taikant šį metodą, gali būti taikomas vietinis nuskausminimas - suleidžiama anestetiko į gimdos kaklelį.
11. Taikant gimdos kaklelio pakitimų destrukciją lazeriu, pacientė guldoma ant ginekologinės kėdės. Makštiniais skėtikliais išplečiama makštis, gimdos kaklelis fiksuojamas. Lazero spindulys yra stiprus, karštas, šviesos spindulys, kuris sudegina juo veikiamą pakitusių ląstelių plotą. Lazero spinduliu galima labai tiksliai atlikti destrukcijos procesą. Procedūros metu galima užuosti specifinį audinių degimo kvapą – tai normalu. Procedūros metu bei po jos moteris gali jausti tempimą, diskomfortą pilvo apačioje. Po procedūros iš karto pacientė gali vykti į namus.
12. Dėl individualaus pacientės jautrumo skausmui, labai retais atvejais nepavyksta atlikti šios procedūros. Tuomet siūloma atlikti procedūrą taikant bendrinę nejautrą (stacionare).

ALTERNATYVŪS DIAGNOSTIKOS IR GYDYMO METODAI

13. Galimas pakitimų gimdos kaklelyje konservatyvus stebėjimas. Šiais atvejais turi būti užtikrintas periodiniai (reguliarūs) apsilankymai pas gydytoją akušerį - ginekologą, kartojamas citologinis tyrimas.

GALIMOS KOMPLIKACIJOS IR TOLESNĖS PASEKMĖS

14. Atliekant procedūras, retai gali būti tokios komplikacijos:
 - a) kraujavimas iš poveikio vietos, kuris yra stabdomas koaguliuojant kraujuojančią vietą ar pridedinant naudojant tamponėlį su specialiu medikamentu;
 - b) gimdos kaklelio, makšties uždegiminiai pokyčiai, kurie gydomi vietiniais antibakteriniais preparatais (žvakutės į makštį), ypatingai retai reikalingas sisteminis gydymas antibakteriniais preparatais (geriami ar leidžiami į raumenis/veną vaistai);
 - c) gimdos kaklelio kanalo randų susidarymas, kuris gali turėti įtakos pastojimo funkcijai, būti skausmingas.
15. Jei esate alergiška ar padidintai jautri (vaistams, dezinfekcinėms priemonėms, lateksui, pleistru ar pan.), gali pasitaikyti laikinas patinimas paraudimas, odos niežulys – kontakto su alergenu vietose, ar kitos greitai praeinančios reakcijos. Sunkios alerginės reakcijos su gyvybinių funkcijų sutrikimu ir liekamaisiais reiškiniais yra labai retos.

REKOMENDACIJOS ATLIKUS PROCEDŪRAS

16. Po procedūrų dar keletą savaitių dienų gali būti vandeningų ir rusvų išskyrų iš gimdos, todėl rekomenduojama naudoti higieninius įklotus (draudžiama naudoti – makšties tamponus).
17. Siekiant išvengti infekcijos (uždegiminių pokyčių) 3 savaites po procedūros rekomenduojama nesimaudyti karštoje vonioje, baseinuose, gamtiniuose vandens telkiniuose, pirtyse, vengti intymių santykių. Rekomenduojama susilaikyti nuo vykimo į tolimas keliones.
18. Po procedūrų 1-3 dienas galite jausti maudimą pilvo apačioje. Šiems simptomams malšinti tinka įprastiniai nuskausminantys preparatai, kuriuos Jums rekomenduosime.
19. Esant neaiškumui dėl pakitusių išskyrų iš makšties, kraujavimo, skausmo, karščiavimo būtinai nedelsiant kreipkitės pas savo šeimos gydytoją.
20. Praėjus 3-6 mėnesiams (kaip nurodys gydytojas) po procedūros būtina atvykti pakartotinai konsultacijai pas gydytoją akušerį-ginekologą – apžiūrai ir citologinio gimdos kaklelio tepinėliui paimti ir ištirti.